

Posudek vedoucího diplomové práce:
Jiřina Toncarová: Bohuslav Balbín a jeho *Bohemia Docta*
(63 stran textu, 45 stran přílohy)
Historický ústav FF JU České Budějovice

Diplomová práce se zabývá latinským textem z období baroka, jehož autorem je Bohuslav Balbín, známý spisovatel a historik. Dílo Bohuslava Balbína stále budí zájem badatelů. Jeho latinský spis *Bohemia Docta* se stal součástí vědeckého projektu CLM (*Clavis monumentorum litterarum*) Ústavu pro klasická studia AV ČR, jehož cílem je vytvořit databázový systém literárního kulturního dědictví do r. 1800. V rámci tohoto projektu je na webu <http://www.clavmon.cz/clavis/index.htm> zpřístupněno faksimile prvního vydání spisu *Bohemia Docta*, který byl poprvé vydán tiskem až 90 let po Balbínově smrti, v r. 1777, v Jindřichově Hradci. Dílo pojednává slovníkovou formou o významných vzdělancích českého národa od počátků dějin do doby sepsání.

Diplomandka využila tohoto webového vydání a jako cíl své práce si vytkla zpřístupnit část tohoto textu, který dosud nebyl přeložen do českého jazyka, českým čtenářům i historikům.

V kapitole 1 přibližuje autorka osobnost Bohuslava Balbína, jeho život a dílo. Tento stručný historický přehled je v rámci diplomové práce dobře vyvážený a podává relevantní fakta.

Kapitola 2 představuje spis *Bohemia Docta*, jeho strukturu a obsah. Seznamuje se specifiky jeho prvního vydání, opatřeného bohatými vydavatelskými poznámkami tvořícími samostatná pojednání. Podává jmenné seznamy osobností zařazených do jednotlivých dvanácti kapitol spisu (Historikové českých zemí, Vzdělání šlechtici, Vzdělání duchovní, Spisovatelé z řad kněží, Právníci, lékaři a filosofové; Řečníci, historici a básníci; Ostatní autoři; Učenci na univerzitě; Kacířští spisovatelé; Učené ženy; Učení muži na různých univerzitách; Učení jezuité).

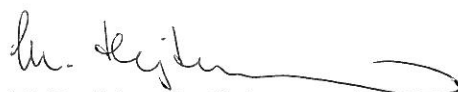
Ve 3. kapitole se diplomandka zabývá problematikou překladu tohoto textu do českého jazyka a řešením obtíží, s nimiž se setkala. Jedná se např. o problémy nepřesností ve jménech a o problémy s interpretací některých míst. Analyzuje a zobecňuje své poznatky o Balbínově historické metodě a výstavbě jednotlivých hesel. Z této kapitoly je zřejmá schopnost autorky správně postihnout a samostatně a odpovědně řešit různé aspekty jazykové i obsahové stránky překladu.

Kapitola 4 pak obsahuje překlad 1. kapitoly díla *Bohemia Docta (Historici patrii)*. Je třeba ocenit fakt, že diplomandka vypracovala prvopřeklad tohoto textu, což je práce obtížná i pro zkušené překladatele. Její překlad je proveden spolehlivě a kvalitně, a to jak po stránce jazykové, tak i po stránce obsahové. Řešení interpretačně obtížných míst je vhodně diskutováno. Je zřejmá poctivá práce autorky se sekundární literaturou, kde si musela ověřovat správné porozumění údajům z textu (Balbín ne vždy vše vysvětluje explicitně a často počítá s informovaností čtenáře o osobnostech, událostech apod).

V závěru diplomandka podává vhodné shrnutí problematiky tohoto Balbínova díla a role jeho překladu do českého jazyka.

Práce je velmi zdařilá jak po stránce odborné práce s latinským textem, tak po stránce jazykové a formální.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou „výborně“.


PhDr. Marcela Hejtmanová, Ph. D.